

1846. Naar man nu seer hen til, hvorledes Kjøbenhavn er udvidet, og dens Folkemængde tiltagen siden den Tid, og til det betydelige Torv, der bliver afholdt nu fremfor dengang, vil man let kunne indsee, at Færdslen der er steget ikke ubetydeligt, saa at jeg tør dristig antage, at imellem 5 og 6,000 Rd. — den samme Netto Indtægt, som have af Bommen ved Strandveien — ogsaa vil tilflyde Amtets Kasse ved en sælles Bom paa de to omtalte meget befærkede Veie. Ifølge den øvrige Calculé, som Regjeringen opstillede ved sit Forslag i 1846 med Hensyn til de andre Bomme, var der for dem kun beregnet Halvdelen eller 2,000 Rd. Jeg har derfor alene holdt mig til denne ene Bom, da jeg fuldkommen deler Ansættelse med den ærede 2den Landsthingsmand for 10de Kred (Lehmann) med Hensyn til, at en Bom aldrig bør oprettes, hvor den ikke kan betale sig, og fordi jeg er overbevist om, at denne Bom vil give et betydeligt Overskud og kunne dække mange Udgifter til disse vigtige Veies Bedligeholdelse. Vi opnaa tillige ved denne Bom, hvad jeg troer allerede tidligere at have udhævet, at vi undgaae, hvad nu er Tilfældet, at nemlig de, som ellers i Ræglén ifølge deres Beliggenhed vilde føre ad Hovedlandeveiene, føre ind paa vore Veie og slide dem, netop for at undgaae Bommene. Det er dog virkelig haardt for Amtet, at det foruden det øvrige Tryk skal bære de Udgifter, som foranlediges derved, at Mange for at spare Bompengene føre ad denne Veie. At der er Mange, der gjøre det, er vist nok; der er til Amtsrådet ofte indkommet Besvælinger derover, og idetmindste er det sagt til mig privat, at vi maatte virke Noget til, at ikke Biveitene bleve fjorte op; thi for at komme ind paa vore mindre Landeveie, føre de tillige paa Biveitene. Den ærede 4de Landsthingsmand for 8de Kred (Nørgaard) har udhævet, at Kjøbenhavns Amt har store Fordele fremfor det

øvrige Land. Dette blev ogsaa gjort gjældende, da Sagen i 1846 var for i Stænderne, og dengang maa skee med mere Berettigelse end nu. Jeg vil naturligviis ikke sammenligne dette Amt med Jylland; men jeg troer, at naar vi tage Forholdene, som de virkelig ere paa Derne, og navnlig paa Sjælland, og naar man seer hen til de store Byrder, der hvile paa Beboerne i gamle Kjøbenhavns Amt, navnlig med Hensyn til Følkelønnen og al anden Arbejdsløn, imod hvad Beboerne længere nede i Landet have dens Arbejdskraft for, saa er dette et ikke ringe Moment til at veie op mod den store Fordeel, som man omtaler, og dette saameget mere, efterat Jernbanen er kommen til at gaae igjennem hele Sjælland til Korsør; thi jeg tør paastaae, at mange af Kjøbenhavns Amts Beboere ikke saa hurtigt kunne komme med deres Produkter til Hovedstaden, som mange af dem, der boe i Nærheden af Jernbanen, i Omegnen af Slagelse, Ringsted og Korsør. Naar man dernæst seer hen til, at vore Udgifter i Aar ere over 9 Rd. pr. Tønde Hartkorn, og at Roeskilde Amt, der ligger lige ved Siden af os, ikke har udskrevet 4 Rd., saa er dette dog virkelig en stor Ulighed. Jeg kan ikke troe, at de længere bortliggende Amter skulle i Forhold til deres Hartkorn svare saa meget; de kunne vel nok have store Udgifter, men man maa lægge vel Mærke til, at gamle Kjøbenhavns Amt, der før har været sammen med Roeskilde Amt, men nu er skilt derfra, kun har lidt over 9,000 Tønder Hartkorn, og dog have vore Veie i det sidste Aar kostet 45,000 Rd., det er alene til Veiene 5 Rd. af hver Tønde Hartkorn. Jeg troer derfor, at man med Beskyrning maa see imøde, at man nu maa opføre med de Forbedringer, man hidtil med store Offre har gjort; thi det er indlysende for Enhver, at en yderligere Beskatning i samme Maal umuligt længere gaaer an.